keramikos šukės ir kokliai bei jų fragmentai. Dauguma plokštinių, karnyzinių ir frizinių koklių padengti žalia glazūra arba neglazūruoti. Jie dekoruoti stilizuotu augaliniu ir geometriniu ornamentu.

Gintautas Zabiela

Žvalgomieji tyrinėjimai Molėtuose

Istoriniuose šaltiniuose Molėtai minimi nuo 1387 m. Iki XVIII a. pab. miestelis priklausė vyskupams. Nepaisant senos Molėtų istorijos, iki pat paskutinio laiko nėra nustatytos jo kultūrinio sluoksnio paplitimo ribos, nebuvo jokių archeologinių tyrinėjimų.

1993 m. Molėtų centre, Vilniaus g. 42-5O, buvo tiesiamos komunikacinės trasos į naujai pastatytą "Lelijos" kavinę-parduotuvę. Šios trasos vietoje vykdyti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai yra pirmas kuklus mėginimas kalbėti apie Molėtų raidą. Iš viso ištirta apie 22O kv. m plotas.

Ankstesnis Molėtų miestelis glaudėsi arčiau bažnyčios. Reljefo paviršius buvo labai nelygus, gilios griovos leidosi Siesarties link. XIX-XX a. jis buvo smarkiai niveliuotas. Ties namo Vilniaus g. 42 ŠR galu rasta užpilta 2O m pločio iki 2,8 m gylio griova. Į ją viduramžiais buvo verčiamos šiukšlės ir taip po truputį lyginamas paviršius. Griovoje surinkta žiestos neglazūruotos keramikos, puoštos bangelių ornamentu, žaliai glazūruotų bei neglazūruotų koklių fragmentų, patinuoto stiklo gabalėlių. Tamsioje riebioje šiukšlyno žemėje buvo gausu gyvulių kaulų, degintų akmenų, degėsių, nesutrūnijusios medienos liekanų. Visi šie radiniai datuoja-

mi XVI-XVIII a., nors atskiros keramikos šukės galbūt yra kiek senesnės.

Antras kultūrinio sluoksnio plotelis aptiktas tarp namų Vilniaus g. 42 ir 44. Jo storis - 90 cm. Čia irgi aptikta keramikos su bangelės ornamentu, geležinis durų apkalas. Sluoksnis datuojamas XVI-XVII a. Atrodo, kad čia būta pastato.

Kitose tyrinėtose vietose viduramžių kultūrinio sluoksnio nėra arba jis suardytas XIX-XX a. statybų.

Algirdas Žalnierius

Kauno senamiesčio pastatų Rotušės aikštės Nr. 17-20 kieme tiestų trasų archeologiniai tyrimai

Archeologiniai pastatų Rotušės aikštės Nr. 18-20 kieme tiesiamų trasų tyrimai buvo atlikti 1992 m. Trasos buvo kasamos, pritaikant pastatus Lietuvos pašto muziejui. Archeologinių tyrimų metu buvo ištirtas 155 kv. m plotas.

Tyrinėtas kiemas yra centrinėje Kauno senamiesčio dalyje, Rotušės aikštės V dalyje. 1982 m. Kauno PRPI archeologai atliko žvalgomuosius archeologinius tyrimus prie pastatų Rotušės aikštės Nr. 18-19. Jų metu buvo nustatytas pirminis pastatų planas.

Istorinės žinios apie Rotušės aikštės V dalyje buvusį užstatymą siekia 1607 m. Kauno vaito knygoje paminėtos medinės mėsinės V aikštės dalyje. 1581 m. Kaunui gavus prekių sankrovos teisę, XVI-XVII a. riboje, į V nuo Rotušės, buvo pastatyti du svirnai eksportuojamiems grūdams sukrauti. Jie priklausė miestui. 1655-1661 m. karo su Maskva metu svirnai buvo sudeginti ir apgriauti. 1667 m. apgriuvę svirnai buvo išnuomoti Kauno pirkliui J. Kala-